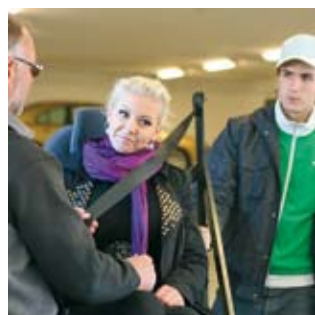
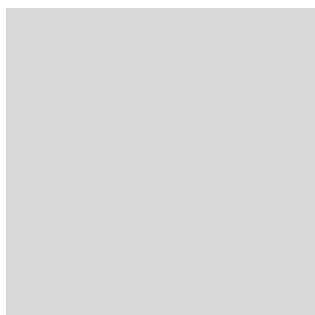
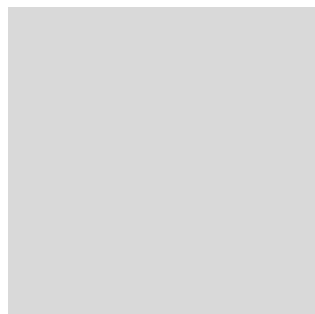
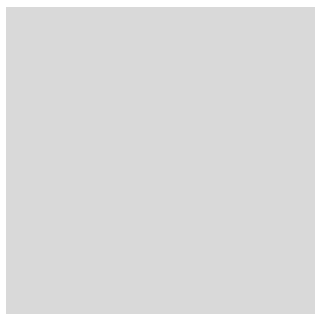
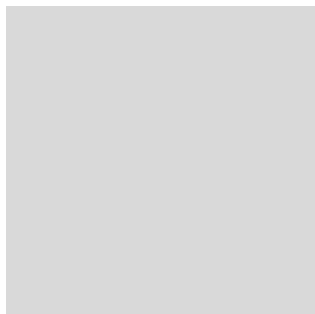


# Riskutbildning del 2, Bil

## - övningshäfte för körkortselever

2010/2011





TOYOTA

# Visste du att det går att prenumerera på en Toyota?

## Ring oss så berättar vi mer.



- + Enkelt och smidigt.
- + Du får en helt ny bil.
- + Service och försäkring ingår.
- + Du behöver inte ta lån eller använda sparkapital.

### Prenumerera på Aygo 1.855 kr/mån.\*

\*INKLUSIVE SERVICE OCH FÖRSÄKRING. FINANSIERING VIA TOYOTA FINANCIAL SERVICES: 36 MÅNADER, 1000 MIL/ÅR, DEPOSITION 5.000 KR, RÖRLIG RÄNTA (MARS -10). BRÄNSLEFÖRBRUKNING VID BLANDAD KÖRNING FRÅN 4,5-4,6 L/100 KR. UTSLÄPP CO<sub>2</sub> VID BLANDAD KÖRNING FRÅN 106-107 G/KM. MILJÖKLASS 2005. VI RESERVERAR OSS FÖR EVENTUELLA ÄNDRINGAR/AVVIKELSER. BILEN PÅ BILDEN ÄR EXTRAUTRUSTAD.



### Prenumerera på iQ 2.099 kr/mån.\*

\*INKLUSIVE SERVICE OCH FÖRSÄKRING. FINANSIERING VIA TOYOTA FINANCIAL SERVICES: 36 MÅNADER, 1000 MIL/ÅR, DEPOSITION 5.000 KR, RÖRLIG RÄNTA (MARS -10). BRÄNSLEFÖRBRUKNING VID BLANDAD KÖRNING FRÅN 4,3-5,1 L/100 KR. UTSLÄPP CO<sub>2</sub> VID BLANDAD KÖRNING FRÅN 99-120 G/KM. MILJÖKLASS 2005. VI RESERVERAR OSS FÖR EVENTUELLA ÄNDRINGAR/AVVIKELSER. BILEN PÅ BILDEN ÄR EXTRAUTRUSTAD.

Today  
Tomorrow  
Toyota

**Odelius Bil**  
KUNGÄLV

Bultgatan 42, Rollsbo industriområde  
Tel 0303-24 57 70 [www.toyotakungalv.se](http://www.toyotakungalv.se)  
Mån - Fre 9-18, Lör 11-14  
Verkstad Mån - Fre 7-17

## Välkommen till Stora Holms Trafikövningsplats!

Stora Holms Trafikövningsplats är en av Sveriges största trafikövningsplatser. Vi tar årligen emot cirka 14 000 körkortselever som gör sina obligatoriska riskutbildningar del 1 och 2 för bil och MC här. Därutöver vidareutbildar vi cirka 3 000 personer per år. Stora Holms Trafikövningsplats drivs som ett dotterbolag till trafiksäkerhetsorganisationen NTF Väst.

**Du måste vara i slutskedet av din körkortsutbildning** innan du genomför Riskutbildning del 2 så att du kan hantera och manövrera fordonet när du genomför momenten. Du kommer att sitta ensam i bilen. Utbildningen är klar efter cirka fyra timmar. I övningshäftet finns information som du behöver ta del av innan du kommer hit. Häftet ska du ta med till utbildningstillfället.

### Bokning

När du vill boka tid som privatist eller har frågor ring tel. 031-55 90 41. Om du går i trafikskola bokar de tiden åt dig. Säg till om du tar med tolk eller vill köra automat.

**Inbetalningsdatum:** Senast **sju** dagar före körtillfället på bankgiro 5879 - 5485 eller plusgiro 73 44 53 - 4. Ta med kvitto.

**Halva avgiften debiteras:** Om du lämnar återbud senare än tre arbetsdagar före körtillfället eller uteblir. Om du inte tagit med dig godkänd legitimation eller är försenad. Då kan du inte heller delta i utbildningen.

**Vid sjukdom:** Om du ordnar ett läkarintyg får du ha avgiften inestående till ett senare körtillfälle. Annars debiteras halva avgiften.

**Vid inbetalning via Internet:** Ange ditt namn och personnummer i fältet för övriga meddelanden istället för OCR.



Diskussion kring däck i säkerhetshallen.

### Tolk

Om du har svårigheter med svenska språket behöver du ta med dig en tolk. Tolken ordnar du själv på egen bekostnad. Tolken ska vara minst 16 år. Om du tar med tolk ska detta meddelas i samband med bokning.

### Godkänd legitimation

Vi följer Transportstyrelsens och Trafikverkets (fd. Vägverket) regler för godkänd legitimation. För aktuell information besök [www.korkortsportalen.se](http://www.korkortsportalen.se) eller kontakta Vägverket. För att se de godkända legitimationer som gällde vid tryck av övningshäftet 2010-05-05, se sidan 5. **s. 3**

## Utbildningsmål

Målet med utbildningen är att du efter att den är genomförd ska ha upplevt risker med olika hastigheter och körning under särskilda förhållanden. Du ska få möjlighet till en värdering av hastighetens, väglagets, fordonets och din egen förmåga som förare att påverka en uppkommen situation. Detta uppnås dels genom praktiska moment, men även genom diskussion samt reflektion med lärare och övriga deltagare i gruppen.

Syftet med utbildningen är att belysa problematiken kring hastighet, säkerhet och körning under särskilda förhållanden. För att bli godkänd ska du nå upp till målen som är angivna i Trafikverkets föreskrifter om Riskutbildning del 2, bil. Både riskutbildning del 1 och 2 ska vara godkända innan kunskaps- och körprov genomförs hos Trafikverket. Efter godkänd utbildning meddelar vi Transportstyrelsen. Be om ett intyg på godkänd riskutbildning om du ska genomföra något av dessa prov inom tre dagar efter utbildningen. Giltighetstiden på utbildningen är fem år (nytt från 1 april 2009). Giltighetstiden upphör att gälla samma dag som körkortet utfärdas.

### Du blir godkänd om:

- Du deltar aktivt i diskussioner och i övningsmoment
- Du följer din lärares anvisningar
- Du följer nedanstående säkerhetsbestämmelser
- Du kan hantera fordonet på rätt sätt
- Du inte påtagligt hindrar genom t ex ideliga motorstopp

### Säkerhetsbestämmelser:

Du kan bli avisad om säkerheten äventyras.

Du får givetvis inte vara påverkad av alkohol/droger. På Stora Holms Trafikövningsplats finns alkolås. Om alkolåset aktiveras kommer du att få göra en kontrollblåsning i en regelbundet kalibrerad alkometer. Om du vägrar detta test eller om testet visar utslag på alkohol, stoppas din vidare körning. Din inbetalda avgift är då förverkad.

- På transportsträckor är maxhastigheten 30 km/h
- Säkerhetsavståndet till bilen framför ska vara minst tre billängder (cirka 15 meter)
- Mobiltelefoner ska vara avstängda under övningarna
- Använd bilbältet
- Informera läraren om du är gravid eller har någon sjukdom eller ett handikapp som kan påverka övningarna
- Ha på dig lämpliga skor för bilkörning
- Rökning får bara ske på anvisad plats
- Om du råkar köra på något, anmäl genast detta till läraren
- Starta/kör endast fordonet på lärares anvisning

## Allmänt

- Det är viktigt att du är väl utbildad på tidigare moment i Trafikverkets kursplan före Riskutbildning del 2. Om du under utbildningen inte lyckas nå upp till de mål som anges behöver en ny övningstid beställas och en ny avgift inbetalas
- Övningarna genomförs med trafikövningsplatsens bilar. Bilhyra ingår i avgiften
- Om du behöver köra automatväxlad bil säg till om detta när du beställer utbildningen
- Ät gärna på Bräckegymnasiets skolrestaurang före eller efter utbildningen. De tar endast kontanter. Se öppettider på: [www.storaholm.se/sv/om-oss/restaurang.php](http://www.storaholm.se/sv/om-oss/restaurang.php)

## Övningsmomenten

- Beskrivningen av övningsmomenten som finns i detta häfte, används som diskussionsunderlag under utbildningen
- Felbeteende under momenten ökar riskmedvetenheten
- Vi kommer att varva körövningarna med utvärdering i grupp med läraren. Ha på dig lämplig klädsel för utomhusvistelse
- Efter genomförd halkövning när bilen stannat helt, se till att snabbt komma iväg igen från halkytan, undvik hjulspinn genom att välja lämplig växel. Under acceleration ska du vara uppmärksam på vilka risker som är aktuella i förhållande till bilens kursstabilitet
- Om bilen börjar sladda ska du försöka få tillbaka kontrollen (stabiliteten)

## Säkerhetshallen

### I säkerhetshallen kan vi t ex diskutera:

- Vikten av att rätt använda bilens säkerhetsutrustning
- Däckens inverkan på bilens stabilitet och väghållning

## Godtagbara legitimationer

 (enl. Trafikverket/Transportstyrelsen, gällde vid tryck 2010-05-05)

Fotot på legitimationen ska vara välliknande och legitimationen ska vara giltig.

### Vi godtar följande legitimationer:

- SIS-märkt företagskort, tjänstekort eller identitetskort
- tjänstekort utfärdat av statlig myndighet
- svenskt nationellt identitetskort enl. förordningen (2005:661) om nationellt identitetskort
- identitetskort utfärdat av Skatteverket
- svenskt körkort
- svenskt EU-pass
- övriga EU-pass utfärdade from 1 september 2006\*
- pass utfärdat av Island, Liechtenstein, Norge eller Schweiz from 1 september 2006

\* Övriga EU-pass utfärdade från och med den 1 september 2006: pass som uppfyller kraven i Rådets förordning (EG) nr 2252/2004 av den 13 december 2004 om standarder för säkerhetsdetaljer och biometriska kännetecken i pass och resehandlingar som utfärdas inom medlemsstaterna.

**Följande handlingar godtas inte som legitimation:** utländskt identitetskort, svenskt provisoriskt pass, sjömanspass, främlingspass eller diplomatpass.

# Vänd barnet rätt



Framåtvänd från 4 år



Bakåtvänd till 4 år



# Övningsmomenten under Riskutbildning del 2, Bil



### Syfte

Att uppleva problem och risker med att utföra en undanmanöver på halt underlag.

### Mål

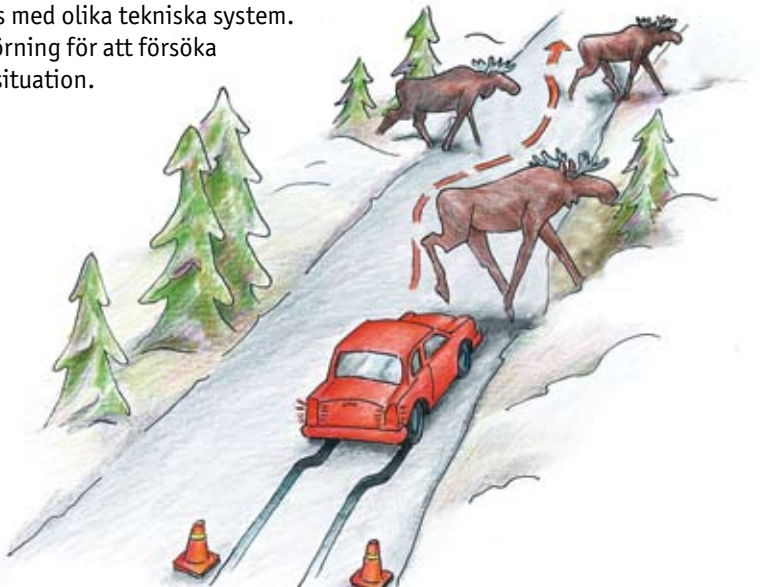
Inse händelseförlopp i typiska olyckor och de vanligaste olycksorsakerna samt hur man kan förebygga och undvika dem.

### Genomförande

- Accelerera bilen från startskylt till en bestämd hastighet.
- Håll farten noggrant fram till bromsplatsen som består av två röda koner.
- Bromsa maximalt för att stanna före hindret.
- Om detta inte går, försök styra förbi hindret.

### Självvärdering/Målet är uppnått när eleven

- Upplever och inser hur valet av hastighet samt förarens reaktion/beteende påverkar svårighetsgraden i uppkommen situation.
- Upplever och inser vilka fördelar, begränsningar och risker som finns med olika tekniska system.
- Anpassar sin körning för att försöka klara en given situation.



# Undanmanöver på halt underlag för att därefter stanna på angiven plats. **Moment**

**2**

## **Syfte**

Att uppleva svårigheten med att få stopp i tid på halt underlag.

## **Mål**

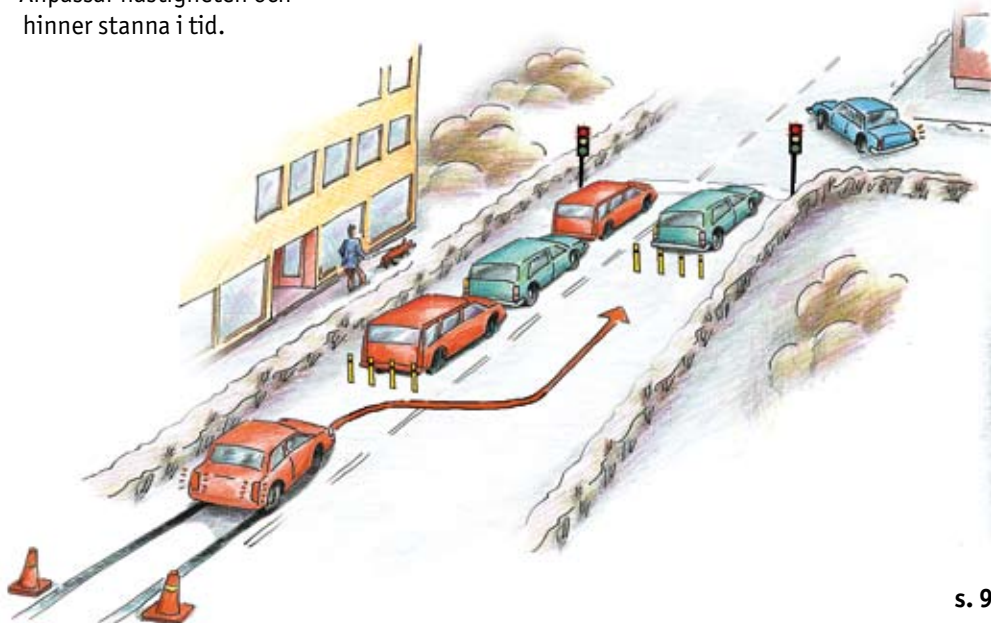
Att anpassa avståndet till framförvarande fordon utifrån väggrepp och hastighet.

## **Genomförande**

- Accelerera bilen från startplats till en bestämd hastighet.
- Håll farten noggrant fram till bromsplatsen som består av två röda koner.
- Bromsa maximalt för att stanna före hindret.
- Om detta inte går, försök styra förbi hindret och stanna.

## **Självvärdering/Målet är uppnått när eleven**

- Upplever och inser sambandet mellan förarens förmåga och bilens köregenskaper.
- Värderar betydelsen av att hålla avstånd.
- Anpassar hastigheten och hinner stanna i tid.



# Maximal bromsning på strävt underlag till stopp.

Moment

3

## Syfte

Att stanna på kortast möjliga bromssträcka på strävt underlag.

## Mål

Att visa kunskap/färdighet i att bromsa maximalt från minst 70 km/h till stopp med ABS bromsar.

## Genomförande

- Accelerera bilen från startskylt till en av läraren angiven hastighet.
- Håll angiven hastighet vid bromsplatsen, som består av två gulgröna stolpar, samt bromsa maximalt till dess att bilen står helt stilla.

## Självvärdering/Målet är uppnått när eleven

- Utför en maximal bromsning på strävt underlag från minst 70 km/h med ABS till stopp.
- Upplever och inser hur olika faktorer påverkar stoppsträckans längd.
- Värderar betydelsen av olika hastighetsgränser.





## Erbjudande! Aktiv körning för privatpersoner

Första torsdagen varje månad kl. 16.45 kan du som redan har B-körkort vidareutbilda dig under perioden okt-dec 2010 och feb-mars 2011. Kurslängden är tre timmar. Här kan du under säkra förhållanden förbättra din körteknik och testa din bils köregenskaper.

Obs! Detta är ett tidsbegränsat erbjudande med ett begränsat antal platser. Ta med din egen bil eller hyr en bil av oss för 375:-/pers.

Bokning sker på 031-55 90 40. Först till kvarn...



Denna kupong gäller för utbildning i aktiv körning. Ta med den ifyllda kupongen till utbildningstillfället. Erbjudandet gäller okt-dec 2010 och feb-mars 2011. Avgiften är subventionerad av NTF Väst med 700:-. Bokning sker via tel. 031-55 90 40.

Namn och adress:

Tel dagtid:

Mailadress:

**Aktiv körning**  
**1.200:-** (priset subventioneras av NTF Väst.  
Ordinarie pris 1.900:-)  
**per person!**



# Maximal bromsning på halt underlag till stopp före sväng/bilkö

## Syfte

Att uppleva bromssträckans längd i olika hastigheter och inse svårigheterna med att hålla kvar fordonet i körfältet under bromsning och styrning.

## Mål

Att anpassa hastigheten till vägens utformning och väglaget.

## Genomförande

- Accelerera bilen från startskylten till en bestämd hastighet.
- Håll farten noggrant fram till bromsplatsen, som består av två koner.
- Bromsa maximalt och försök stanna med kortast möjliga bromssträcka före den tänkta bilkön och i högra körfältet med kontroll över fordonet.

## Självvärdering/Målet är uppnått när eleven

- Upplever och inser hur olika väglag påverkar bilens uppträdande.
- Upplever och inser hur olika faktorer påverkar bromssträckans längd.
- Upplever och inser sambandet mellan hastighet och kraschfart.
- Upplever vilka fördelar, begränsningar och risker som finns med olika tekniska system.



### Syfte

Att uppleva och få kunskap om risker och svårigheter med fartökning på halt underlag och i kurva samt uppleva svårigheten att undvika hjulspinn.

### Mål

Att uppleva sladd och hur bilens hjälpsystem kan stödja föraren.

### Genomförande

- Kör in på övningsbanan i låg fart, öka farten på angiven plats så att bilen förlorar väggreppet och kanar ut i sidled.
- Frikoppla och styr tillbaka bilen till rätt plats. Vid varje övnings-tillfälle skall du köra ett varv, räknat från utfarten, och skapa minst två sladdar som du försöker få kontroll på.

### Självvärdering/Målet är uppnått när eleven

- Upplever och inser sambandet mellan körteknik och bilens uppträdande.
- Upplever och inser vilka fördelar, begränsningar och risker som finns med olika tekniska system.
- Upplever och inser hur olika väglag påverkar bilens uppträdande.



# LÄNGE LEVE FOTGÄNGARNA.



Det finns dagar när du jäktar över en gata med mobiltelefonen i handen och tankarna på annat håll. Och dagar när du blir distraherad bakom ratten. Därför har vi uppfunnit ett säkerhetssystem som kan upptäcka fotgängare och som ser till att bilen stannar själv om du inte hinner.

Det här är en av många nyheter i Volvo S60. Bilen premiärvisades på bilmässan i Genève och kommer att finnas hos din Volvohandlare direkt efter sommaren. Tills dess är du välkommen att se mer på [volvocars.se](http://volvocars.se)

**Nya Volvo S60. Den första bilen som kan upptäcka gående och stanna själv.**

NYA VOLVO S60: FÖRBRUKNING L/100KM BLANDAD KÖRNING, MAN/AUT: 8,2-10,2. CO<sub>2</sub> G/KM: 137-239. (S60 D3-S60 T6), MILJÖKLASS 2005/2008PM. BILEN PÅ BILLEN ÄR EXTRAUTRUSTAD.  
NÄR DU KÖPER EN NY VOLVO INGÅR ALLTID VOLVO ASSISTANS SAMT VÄGNSKADE- OCH ROSTSKYDDSGARANTI. [WWW.VOLVOCARS.SE](http://WWW.VOLVOCARS.SE)

Volvo. for life



1. Infart
2. Busshållplats
3. Parkering
4. Reception, teorilokaler
5. Halkbanor
6. Torrbromsning
7. Säkerhetshallar
8. Trafikledartorn
9. Manöverplan
10. Offroadbana
11. Teknikbana mm för ATV/Fyrhjulingar



**Stora Holm**  
Trafikövningsplats

## Åka kollektivt

Hållplatsen heter Trafikövningsbanan.

För busstider ring Tidpunkten på

tel: 0771-41 43 00.

Eller besök: [www.vasttrafik.se](http://www.vasttrafik.se)

Det tar ca tio minuter att gå från busshållplatsen till receptionen.

## Ungefärligt avstånd till Stora Holms Trafikövningsplats från:

Älvsborgsbron ca 12 km

Göta Älvbron ca 10 km

Tingstadstunneln ca 10 km

Angeredsbron ca 10 km

## Översiktskarta (ej skalenlig)

Besök exempelvis [www.hitpa.se](http://www.hitpa.se) för en mer detaljerad karta

E6 Oslo

NORRLEDEN, skyltn Torslanda

5 km

HISINGSLEDEN, skyltn E6

3,5 km

Stora Holms  
Trafikövningsplats AB

3,5 km

1,2 km

Vägmästare-  
platsen

Tuvevägen

Mot  
Stora Holm

Angereds-  
bron

Tingstads-  
tunneln

E20 Sthlm  
E6 Malmö

Mot  
Stora Holm

Håll  
vänster!

Lundbytunneln

Älvsborgs-  
bron

Göta Älv-  
bron